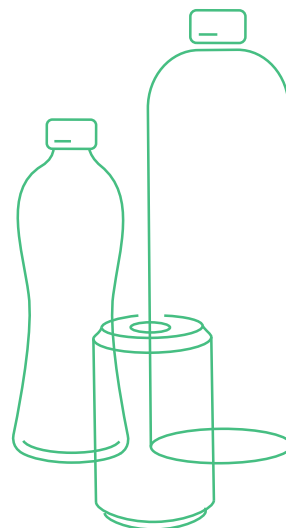

Update voortgang en resultaten statiegeld in Nederland, cijfers 2024

In Nederland betalen we statiegeld op plastic flessen, kleine flesjes en blikjes. Lever je ze in, dan krijg je je geld terug. Dit systeem, dat beheerd wordt door Statiegeld Nederland, helpt zwerfafval te verminderen én zorgt ervoor dat verpakkingen worden gerecycled tot grondstof voor nieuwe flessen en blikjes. Een circulaire aanpak die goed aansluit bij de missie van Verpact: zoveel mogelijk verpakkingen verduurzamen en materiaal opnieuw gebruiken.

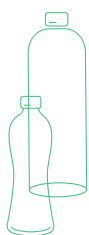
Sinds het statiegeldsysteem is uitgebreid van 600 miljoen naar 4,5 miljard verpakkingen per jaar, investeren we in uitbreiding, onderhoud en optimalisatie van de inname infrastructuur. Ook is het veranderen van gedrag belangrijk: het inleveren van statiegeldverpakkingen moet de nieuwe sociale norm worden. Daarom zet Statiegeld Nederland, onderdeel van Verpact, groot in op communicatie en campagnes. Zowel online en via socials, als op radio en TV en tijdens evenementen. Ook is in 2024 de online locatiewijzer gelanceerd waar consumenten het dichtstbijzijnde innamepunt kunnen vinden.

Dat werkt. We zien het aandeel statiegeldverpakkingen in het zwerfafval afnemen met 80% én het aantal ingeleverde statiegeldverpakkingen blijft groeien. Dat is te danken aan alle Nederlanders én de tienduizenden medewerkers en vrijwilligers die iedere dag bezig zijn met de inzameling, voor hun sportclubs, in de winkels en in de distributiecentra en telcentra.

Inzamelresultaten plastic drankflessen en -flesjes

(percentage in kg)

	Statiegeld	PMD*	Totaal	Wettelijke** doelstelling
Prognose 2024	72%	5%	77%	90%
2023	69%	5%	74%	90%
2022	64%	4%	68%	90%

77%

Toekomstige EU-doelstelling 2025

* Volgens de regelgeving mag maximaal 5% aan inzameling van kunststof drankflessen worden meegeteld die afkomstig zijn uit PMD-inzameling. Op voorwaarde dat het recycleert van vergelijkbare kwaliteit is als recycleert afkomstig van gescheiden inzameling via statiegeld.

** De wettelijke inzamelingsdoelstelling gaat over alle plastic drankflessen, ook die zonder statiegeld. Flessen van sap en zuivel zijn bijvoorbeeld niet statiegeldplichtig (maar er zit wel steeds vaker statiegeld op deze flessen). Ook bijvoorbeeld de 2 liter plastic melkkan valt onder de wettelijke doelstelling.

Inzamelresultaten drankblikjes

(percentage in kg)

	Statiegeld	PMD***	Totaal	Wettelijke doelstelling
Prognose 2024	77%	7%	84%	90%

*** Voor drankblikjes mag volgens de regelgeving maximaal 10% aan inzameling via PMD worden meegeteld.

STATIEGELD NEDERLAND

onderdeel van **verpact**

Grondstof van morgen

Zorg voor eerlijke doelstelling

Plastic flessen voor zuivel en sap zijn uitgezonderd van de statiegeldverplichting. Terwijl de inzamel-doelstelling voor plastic drankflessen geldt voor alle flessen van plastic, ook de flessen die niet onder de statiegeldverplichting vallen.

Zo'n 12% van de plastic drankflessen zijn zuivelverpakkingen. (Een voorbeeld is de vierkante 2 liter melkfles, die van een ander soort plastic is gemaakt.) Dit betekent dat zelfs als alle statiegeldflesjes en -flessen zouden worden ingeleverd, de inzameldoelstelling van 90% op dit moment niet kan worden gehaald. Weliswaar mag maximaal 5% van de via de PMD ingezamelde drankflessen worden meegeteld, maar dan nog is de 90% niet haalbaar. Daarom pleit Verpact voor een eerlijke doelstelling.

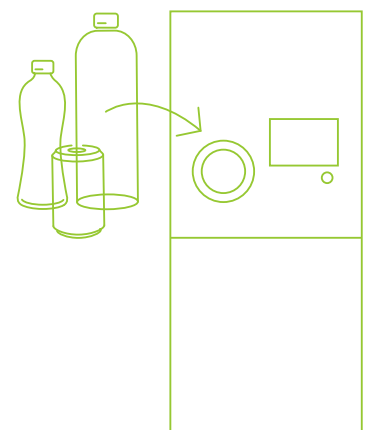
Het toevoegen van plastic zuivelverpakkingen aan het statiegeldsysteem is ongewenst omdat dit zorgt voor hygiëne- en stankproblemen en niet bevorderlijk is voor de circulariteit van het proces (onder meer door het extra spoelwater dat nodig is). Ook zijn zuivelverpakkingen vaak van een ander soort plastic dan PET gemaakt, waardoor de nu zo schone PET-stroom vervuild raakt. Duitsland kampt momenteel met deze problemen omdat zuivel daar wel in statiegeldflessen zit. In de meeste Europese landen zit zuivel niet in het statiegeldsysteem.

Als we de berekening van het inzamelpercentage maken voor alleen de plastic flessen in het statiegeldsysteem, dan is het inzamelpercentage over 2024 83%.

Meer innamepunten nodig om statiegeldsysteem te versterken

Hoe meer innamepunten, hoe makkelijker het is om flesjes en blikjes in te leveren. Naast inleverpunten in supermarkten, zet Statiegeld Nederland alles op alles om nieuwe innamepunten te realiseren. In 2023 en 2024 zijn er 1403 extra innamepunten bij gekomen waar je statiegeld kunt terugkrijgen. Daarnaast kunnen statiegeldverpakkingen op zo'n 20.000 plekken worden gedoneerd aan goede doelen of sportverenigingen.

De innamepunten wordt het zo aantrekkelijk mogelijk gemaakt met een kosteloos inleverautomaat, inclusief installatie, onderhoud en een vergoeding voor hun kosten. De kleinste apparaten nemen minder dan één vierkante meter in beslag en hebben slechts een stopcontact nodig. Desondanks blijft

het lastig om op vrijwillige basis nieuwe locaties bereid te vinden innamepunt te worden, terwijl onderzoek bevestigt dat het verhogen van het aantal innamepunten de meest effectieve manier is om inzamelgedrag te stimuleren. Vooral drukbezochte reis-, verkoop- en verblijfsplekken spelen hierin een sleutelrol.

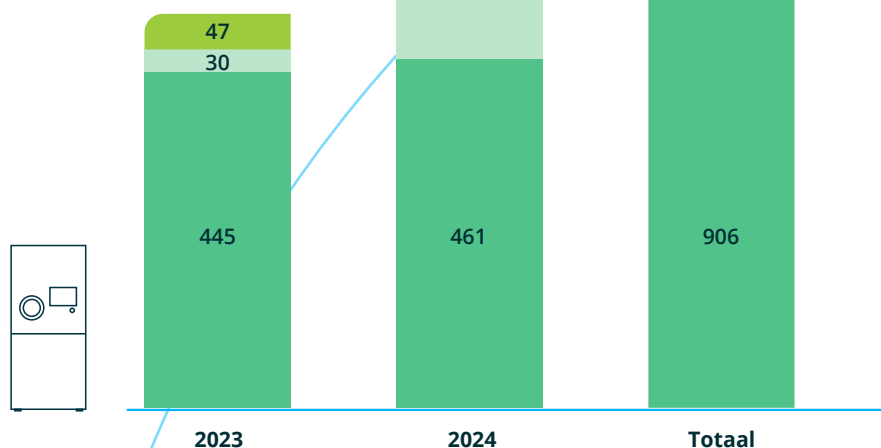
Daar is actie op nodig. We zijn dan ook blij dat staatssecretaris Jansen van I&W heeft aangegeven met deze partijen in gesprek te gaan, maar dit zal niet voldoende zijn. Daarom pleiten wij voor een gerichte innameplicht voor locaties vanaf een bepaalde hoeveelheid verkochte blikjes en flessen of vanaf een bepaald bezoekersvolume of verkoopvloeroppervlak.

Aantal plekken om statiegeld in te leveren groeit

Nieuwe innamepunten

vanaf 1 januari 2023 t/m 31 december 2024

- **Handmatig**
- **Buiten**
de supermarkt
- **Binnen**
de supermarkt

Zie de [online locatiewijzer](#) voor alle locaties waar je in kunt leveren tegen terugbetaling.

Meer bulkmachines voor eenvoudig inleveren grote aantallen

In Nederland zijn nu zo'n 15 bulkmachines in gebruik. Deze machines, waar volle tassen statiegeldverpakkingen in één keer ingeleverd kunnen worden, vormen een waardevolle aanvulling op het netwerk van innamepunten. De eerste ervaringen met deze machines zijn positief. Daarom zoeken we de komende twee jaar naar nieuwe locaties voor bulkmachines. Dit ontlast ook de supermarkten, waar nu het vaakst wordt ingeleverd. De uitrolsnelheid hangt mede af van vergunningsprocedures, maar de ambitie is helder: een landelijk dekkend netwerk van bulkmachines.

Inmiddels zijn er ook 10 mobiele bulkmachines die op drukke momenten zoals evenementen worden ingezet. Tijdens carnaval komen ze voor het eerst in actie om bewustzijn te creëren en druk weg te nemen van de supermarkten in de grote carnavalssteden.

Welke bedragen gaan er in het statiegeldsysteem om?

Onderstaand een overzicht voor de periode 1 januari tot en met 31 december 2024

(op basis van voorlopige cijfers) (bedragen x € 1 mln.)

Inkomend		Uitgaand	
Ontvangen producentenbijdrage	32	Vergoeding innamepunten	84
Niet ingeleverd statiegeld	132	Transport en verwerking	26
		Afschrijving investering statiegeldsysteem	34
		Overige kosten	18
Totaal	164	Totaal	162
Ter investering vanaf 2025	2		

Toelichting

De kosten worden, net zoals in andere Europese landen, gefinancierd vanuit twee geldstromen: de producentenbijdrage en niet uitbetaald statiegeld. Het bedrag van 2 miljoen euro van 2024 wordt toegevoegd aan het investeringsbudget voor de komende jaren.

Inkomend

Producentenbijdrage

Producenten van drankflessen en blikjes betalen ter financiering van het statiegeldsysteem een verplichte producentenbijdrage per statiegeldverpakking die in Nederland wordt verkocht.

Niet ingeleverd statiegeld

Omdat niet al het betaalde statiegeld wordt teruggevraagd omdat consumenten niet al hun flessen en blikjes inleveren, was er in 2024 voor 132 miljoen euro aan ongeclaimd statiegeld. Dit bedrag is gebruikt om het statiegeldsysteem te onderhouden en verder te optimaliseren.

Uitgaand

Vergoeding innamepunten

De innamepunten ontvangen een vergoeding voor de kosten die zij maken, zoals personeels-, onderhouds- en energiekosten. Deze vergoeding is in 2021 vastgesteld

Werking statiegeldsysteem

Een statiegeldverpakking legt een hele reis af van inzameling tot recycling naar grondstof voor nieuwe blikjes en flesjes. Niet alleen het netwerk van innamepunten, ook transport, automatisering, tellen, sorteren en recycleren brengen kosten met zich mee.

De innamepunten ontvangen een vergoeding per ingenomen fles/flesje/blikje voor bijvoorbeeld schoonmaak-, personeels- en energiekosten. En de producenten en importeurs krijgen hun ingezamelde plastic flessen en blikjes (of de waarde daarvan) terug. De ingeleverde verpakkingen met statiegeld zijn immers van waarde als grondstof voor nieuwe verpakkingen. Omdat de verpakkingen na inzameling in het statiegeldsysteem terecht komen en worden verwerkt, ontvangen producenten en importeurs het materiaal of de materiaalwaarde (na aftrek van organisatiekosten) naar rato van Statiegeld Nederland retour.

op basis van de kosteninschattingen op dat moment. Omdat de kosten sindsdien zijn gestegen en het aantal te verwerken verpakkingen is verachtvoudigd, is in 2024 een extern kostenonderzoek verricht (conform afspraak in 2021). Hieruit is gebleken dat de kosten voor de innamepunten de afgelopen jaren zijn gestegen vanwege onder meer hogere energie-, personele en schoonmaakkosten (onder meer vanwege de restjes uit de blikjes). Daarom is de vergoedingsstructuur voor innamepunten hierop aangepast. Dit heeft in 2024 geresulteerd in een eenmalige correctie ter compensatie van de gestegen kosten van 14 miljoen euro aan de innamepunten.

Afschrijving investering statiegeldsysteem

Om het voor potentiële innamepunten aantrekkelijker te maken statiegeldverpakkingen in te gaan nemen, betaalt Statiegeld Nederland vanaf 2024 de innameautomaten. Nieuwe innamepunten hoeven dus niet zelf te investeren, terwijl bestaande innamepunten wel deels zelf in automaten hebben geïnvesteerd. Bij de innamepunten die het betreft heeft over 2021 tot en met 2023 een eenmalige verrekening plaatsgevonden tussen ontvangen en nog te ontvangen vergoedingen zodat ook voor hen nu een gelijke situatie geldt als die voor nieuwe innamepunten geldt. Dit gaat om een bedrag van 28 miljoen euro.

In 2024 is voor meer dan 75 miljoen euro aan nieuwe automaten aangeschaft door Statiegeld Nederland en in bruikleen geplaatst bij innamepunten. Deze aangeschafte automaten worden over meerdere jaren afgeschreven.

Overige kosten

De overige kosten hebben onder andere betrekking op campagnes, ICT en uitvoering van het plan van aanpak om de inzameling verder te verhogen.

2025: blijven optimaliseren en investeren

Ook dit jaar blijven we miljoenen investeren in een goed werkend statiegeldsysteem waardoor de innamepercentages verder zullen stijgen. We zetten onze succesvolle campagnes voort en investeren volle kracht in nieuwe innamepunten en bulkmachines. Daarnaast wordt ook gekeken naar de inname van beschadigde verpakkingen en de manier van terugbetalen.